

Bryssel den 30 januari 2026
(OR. en)

5835/26

COHOM 27
CONUN 14
COPS 70
COASI 26
COAFR 29
CFSP/PESC 147
DEVGEN 16
MAMA 25

LÄGESRAPPORT

---

från: Rådets generalsekretariat

till: Delegationerna

Ärende: Rådets slutsatser om EU:s prioriteringar i FN:s forum för mänskliga rättigheter 2026

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om EU:s prioriteringar i FN:s forum för mänskliga rättigheter 2026, som godkändes av rådet vid dess 4151:a möte den 29 januari 2026.

**SLUTSATSER OM EU:S PRIORITERINGAR I FN:S FORUM FÖR MÄNSKLIGA
RÄTTIGHETER 2026**

1. **De mänskliga rättigheterna** är universella, odelbara, ömsesidigt beroende och sammanlänkade, oavsett om de är medborgerliga, kulturella, ekonomiska, politiska eller sociala. De är avgörande för människans värdighet, jämlikhet, demokrati, rättsstatsprincipen, fred och hållbar utveckling. Fred och välstånd, frihet och säkerhet samt uppnående av målen för hållbar utveckling och Agenda 2030 går hand i hand med respekt för rättsstatsprincipen, demokratin och alla de mänskliga rättigheterna. Internationell rätt utgör grunden för fred, rättvisa, frihandel och tvistlösning.
2. Europeiska unionen bekräftar sitt orubbliga engagemang för **universell respekt för samt skydd och förverkligande av de mänskliga rättigheterna** för alla överallt. EU kommer att förbli orubbligt i sitt försvar av de mänskliga rättigheternas, demokratins och rättsstatsprincipens universalitet. Att aktivt främja och skydda dessa universella normer, även i våra yttre åtgärder, ligger i Europeiska unionens, dess medlemsstaters och dess medborgares intresse. EU kommer att vara lyhört i sin principbaserade strategi för att effektivt skydda och främja de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen i en snabbt föränderlig värld.
3. Eftersom EU är en union som bygger på internationellt samarbete och delat ansvar strider det pågående breda angreppet mot den regelbaserade **världsordningen**, de mänskliga rättigheterna, de internationellt överenskomna normerna, samt de institutioner vi har inrättat för att säkerställa efterlevnaden av dem mot EU:s strategiska intressen. Gemensamt överenskomna regler och effektiva och inkluderande **multilaterala institutioner**, med FN i centrum, är det bästa sättet att säkerställa fred, säkerhet, mänskliga rättigheter, välstånd och hållbar utveckling för alla. EU kommer även i fortsättningen att inta en stark hållning och agera som ledare när det gäller att upprätthålla och främja respekten för internationell rätt och mänskliga rättigheter, för att med utgångspunkt i sin enighet främja tvärregionala partnerskap som stärker globala normer och fred. Vi kommer att utnyttja alla möjligheter i multilaterala forum att bekämpa motståndet mot mänskliga rättigheter.

4. EU kommer att fortsätta att **samarbeta med alla regioner i världen** och att stärka partnerskapen med länder i olika regioner. Det är fortfarande särskilt viktigt att fördjupa och bredda samarbetet på området mänskliga rättigheter, även med andra än traditionella likasinnade partner, och fungera som brobyggare. EU kommer att förbli en förutsägbar och tillförlitlig partner för länder i hela världen.
5. EU kommer att fortsätta att uppmana alla stater att fullt ut samarbeta med och på ett konstruktivt sätt engagera sig i **FN:s system för mänskliga rättigheter**. I år, då **FN:s råd för mänskliga rättigheter** firar 20-årsjubileum, är det mycket viktigt att bekräfta dess centrala betydelse som forum för dialog, samarbete och åtgärder i fråga om mänskliga rättigheter och att stärka dess ställning och dess synergier med arbetet i andra FN-organ, särskilt FN:s generalförsamlings tredje utskott.
6. För att **FN:s system för mänskliga rättigheter** ska kunna vara robust och effektivt krävs det att kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter kan verka självständigt och med tillräckliga resurser. EU kommer att fortsätta att uppmana alla stater att bevilja FN och dess mekanismer för övervakning av mänskliga rättigheter ovillkorligt och obehindrat tillträde till sina territorier, sända stående inbjudningar till FN:s särskilda förfaranden och andra FN-mekanismer för mänskliga rättigheter och underlätta deras landsbesök. EU kommer att bekräfta sitt orubbliga stöd för **den allmänna återkommande utvärderingen**, som är en hörnsten i FN:s system för mänskliga rättigheter, och kommer att uppmana alla stater till fortsatt deltagande i den. EU betonar vikten av den roll som FN:s mandatinnehavare för särskilda förfaranden spelar, samt vikten av deras oberoende och integritet.
7. **FN:s tre pelare**, som är den grund varpå FN-systemet vilar, är alla lika viktiga och förstärker varandra ömsesidigt. FN:s normgivande roll är av avgörande betydelse, eftersom samtliga FN-organ och FN-enheter bör integrera ett människorättsperspektiv i sin verksamhet. **FN80-initiativet** ger tillfälle att stärka och rusta FN för att uppnå resultat inom dess tre pelare, eftersom det är särskilt viktigt att uppnå genomslagskraft på människorättsområdet. EU kommer även fortsättningsvis att vinnlägga sig om att FN80-reformprocessen inte på ett oproportionerligt sätt påverkar pelaren för mänskliga rättigheter och ägna särskild uppmärksamhet åt reformprocessens adekvata, förutsägbara, ökade och hållbara **finansiering**, i vetskap om att den redan är strukturellt underfinansierad och särskilt drabbad av likviditetskrisen. EU kommer att fortsätta att uppmana alla stater att fullgöra sina finansiella åtaganden och att betala sina avgifter fullt ut och i tid.

8. De pågående **rationaliserings- och effektivitetsinsatserna** i FN:s råd för mänskliga rättigheter och FN:s generalförsamlings tredje utskott utgör en möjlighet att stärka inriktningen, effektiviteten och genomslagskraften hos dessa forum och de mandat som de skapar, samt att stärka samarbetet mellan FN:s råd för mänskliga rättigheter och det tredje utskottet för att minska överlappningar och undvika dubbelarbete. EU uppmanar alla stater att ansluta sig till dessa insatser i en anda av lojalt samarbete och i syfte att upprätthålla deras nyckelfunktioner.
9. För att respektera, skydda och förverkliga de mänskliga rättigheterna och säkerställa hållbar fred och säkerhet krävs fortsatta insatser för att **få ett slut på strafflösheten och säkerställa ansvarsskyldighet** för alla kränkningar av och brott mot internationell rätt, inbegripet **internationell människorättslagstiftning** och **internationell humanitär rätt**, oavsett var de äger rum. Ansvarsskyldighet är avgörande för en hållbar lösning av konflikter. Tillsammans med partner i hela världen kommer EU att fortsätta att stödja FN:s särskilda förfaranden, mandatinnehavare och andra oberoende utredningar av kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna och kränkningar av internationell humanitär rätt, inbegripet sådana som kan utgöra internationella brott.
10. EU kommer att bekräfta sitt orubbliga stöd för det internationella straffrättsliga systemet, särskilt **Internationella brottmålsdomstolen (ICC)**, och sitt åtagande att upprätthålla Romstadgan och bevara ICC:s oberoende och integritet. EU erinrar om att brott som enligt Romstadgan hotar freden, säkerheten och välståndet i världen inte bör förbli ostraffade. För att ICC ska kunna fullgöra sitt mandat ska stadgeparterna i enlighet med bestämmelserna i Romstadgan till fullo samarbeta med domstolen i fråga om förundersökningar och lagföring av brott som omfattas av domstolens jurisdiktion. EU:s robusta politik till stöd för ICC sträcker sig långt bak i tiden. EU uppmuntrar till dialog mellan stadgeparter och icke-parter, med full respekt för internationell rätt och Romstadgan, för att säkerställa att domstolen även fortsättningsvis är en effektiv och oberoende rättslig institution. EU kommer att fortsätta att fördöma attacker eller hot mot domstolen, valda tjänstemän, personal och personer som samarbetar med domstolen. EU kommer också att ge sitt fulla stöd och bidrag för att säkerställa att domstolen och dess personal skyddas mot yttre påtryckningar eller hot, så att domstolen även fortsättningsvis kan fullgöra sitt uppdrag under alla omständigheter.

11. Ett starkt och dynamiskt **medborgerligt utrymme** är avgörande för demokratin, de mänskliga rättigheterna och för att ställa regeringar till svars. Samtidigt som finansieringen blir alltmer begränsad sker en alarmerande ökning av trakasserier, hot och angrepp mot civilsamhällesorganisationer och människorättsförsvarare, inbegripet transnationellt förtryck, och lagstiftningen blir alltmer restriktiv i många länder. EU kommer att fortsätta att stödja och skydda ett starkt och motståndskraftigt civilsamhälle offline och online, inbegripet genom EU:s strategi för det civila samhället, och systematiskt främja och möjliggöra ett strukturerat engagemang från det civila samhällets sida med beslutsfattande myndigheter och deltagande i FN och andra multilaterala forum.

12. **Den skiftande dynamiken inom FN** skapar nya utmaningar och leder till allt fler försök att undergräva befintliga åtaganden och normer. EU kommer bestämt att motsätta sig alla försök att undergräva staternas skyldigheter enligt internationell rätt eller att försvaga de mänskliga rättigheternas universalitet. EU kommer att använda EU:s hela verktygslåda, inbegripet EU:s globala system för sanktioner avseende mänskliga rättigheter, för att åstadkomma förändringar och förbättra människorättssituationen i hela världen. EU kommer att motverka falska narrativ, inbegripet om så kallade ensidiga tvångsåtgärder, desinformation och utländsk informationsmanipulering och inblandning.

13. EU kommer att arbeta för att sätta stopp för och förebygga ytterligare kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, bland annat genom att leda och stödja **relevanta initiativ** i FN:s generalförsamlings tredje utskott och FN:s råd för mänskliga rättigheter. Landsspecifika initiativ gör det möjligt att fokusera på enskilda länders människorättssituation i linje med universella normer, oavsett om det är för att ta itu med specifika kränkningar, främja ansvarsskyldighet eller bidra till att förbättra människorättssituationen genom mandat såsom oberoende mekanismer och särskilda förfaranden, och kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR). EU kommer att fortsätta att inta en ledande roll när det gäller **landsspecifika initiativ** avseende Afghanistan, Belarus, Burundi, Demokratiska folkrepubliken Korea (Nordkorea), Eritrea och Myanmar/Burma. EU kommer att noga följa initiativ avseende Centralafrikanska republiken, Demokratiska republiken Kongo, Georgien, inbegripet de ockuperade utbrytarregionerna Abchazien och Sydossetien, Haiti, Iran, Nicaragua, det ockuperade palestinska territoriet, Ryssland, Somalia, Sudan, Syrien och de tillfälligt ockuperade territorierna i Ukraina, inbegripet Autonoma republiken Krim och staden Sevastopol. EU kommer att aktivt delta i alla landsspecifika interaktiva dialoger med innehavare av mandat för särskilda förfaranden och andra diskussioner för att uppmärksamma andra specifika människorättssituationer, och respektive regionala utmaningar. EU kommer också att följa upp de senaste särskilda mötena i rådet för mänskliga rättigheter. EU kommer att leda tematiska initiativ om dödsstraffet, religions- och trosfrihet och om barnets rättigheter.

14. EU kommer att fortsätta att i starkast möjliga ordalag fördöma Rysslands olagliga, provocerade och oberättigade anfallskrig mot **Ukraina**. EU kommer också att fortsätta att i starkast möjliga ordalag fördöma Rysslands fortsatta kränkningar av internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt i Ukraina, såsom summariska avrättningar av krigsfångar och civila fångar, godtyckliga frihetsberövanden, systematisk och utbredd användning av tortyr och andra former av misshandel, inbegripet våldtäkt och annat konfliktrelaterat sexuellt och könsrelaterat våld. EU är djupt oroat över det ökande antalet civila som dödas och skadas på grund av Rysslands användning av drönare och explosiva vapen med utbredd effekt i stadsområden och på **annan** civil infrastruktur och civila. Undersökningskommissionen har dragit slutsatsen att de ryska myndigheterna har begått brott mot mänskligheten i form av tortyr, påtvingade försvinnanden, mord och tvångsförflyttning av befolkning samt krigsförbrytelser, inbegripet avsiktliga och intensifierade angrepp på civila. EU kommer att fortsätta att uppmana Ryssland och Belarus att omedelbart upphöra med de allvarliga kränkningarna med deportering och tvångsförflyttning av barn, som enligt undersökningskommissionen utgör krigsförbrytelser, att stoppa olaglig adoption av ukrainska barn och att säkerställa att de omedelbart och säkert återvänder till Ukraina. EU uppmanar Ryssland att omedelbart upphöra med den militarisering och den indoktrinering av ukrainska minderåriga och ungdomar som skett enligt de senaste rapporterna från OHCHR om människorättsituationen i Ukraina. EU är fast beslutet att säkerställa full ansvarsskyldighet för alla internationella brott samt kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna till följd av Rysslands anfallskrig, inbegripet utredningar som utförs av ICC:s åklagare, och att offrens rätt till rättslig prövning, gottgörelse och garantier för icke-upprepning upprätthålls. I detta sammanhang noterar EU undertecknandet av en ny konvention om inrättande av en internationell skadeståndskommission för Ukraina och uppmanar till fortsatt arbete i detta hänseende. EU kommer att fortsätta att stödja ytterligare insatser med koppling till den särskilda domstolen för aggressionsbrottet mot Ukraina liksom arbetet med att inrätta en omfattande ersättningsmekanism. EU kommer att stödja förlängningen av mandatet för undersökningskommissionen för Ukraina från rådet för mänskliga rättigheter. EU kommer att kräva att Ryssland upphör med sitt angrepp och drar tillbaka samtliga styrkor och all militär utrustning från hela Ukrainas territorium samt fullt ut respekterar Ukrainas suveränitet, oberoende och territoriella integritet inom landets internationellt erkända gränser. EU står fast vid sitt engagemang för en heltäckande, rättvis och varaktig fred i Ukraina, som bygger på principerna i FN-stadgan och internationell rätt, och välkomnar alla ansträngningar i detta syfte.

15. EU kommer att fortsätta att övervaka och fördöma det strukturella systemet med kränkningar av de mänskliga rättigheterna i **Ryssland**, som är en del av ett ytterligare intensifierat systematiskt, statsstött internt förtryck, inbegripet användning av godtyckliga frihetsberövanden och utbredd och systematisk användning av tortyr och misshandel. EU är fortfarande djupt oroat över det slutna medborgerliga utrymmet, både online och offline, och kommer att fördöma de systematiska tillslagen mot det civila samhället, mot avvikande röster och mot oberoende medier i Ryssland liksom det transnationella förtrycket. EU kommer att uppmana Ryssland att avskaffa sin repressiva lagstiftning och anpassa sin inhemska lagstiftning till internationell människorättslagstiftning. EU kommer att kräva ett omedelbart och villkorslöst frigivande av alla godtyckligt frihetsberövade, inbegripet politiska fångar, och uppmana Ryssland att upphöra med sitt politiska missbruk av rättsväsendet och de brottsbekämpande myndigheterna. EU kommer att fortsätta att uppmana Ryssland att samarbeta fullt ut, inbegripet genom särskilda förfaranden, med FN:s alla utredningsmekanismer och regionala mekanismer som rör människorättsituationen i landet, och att fullt ut genomföra alla kvarstående avgöranden från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.
16. EU fördömer kraftfullt de grova, systematiska och utbredda kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i **Belarus**. EU kommer att fortsätta att uppmana de belarusiska myndigheterna att upphöra med alla former av förtryck. EU noterar att vissa politiska fångar nyligen frigetts och kommer att fortsätta att uppmana Belarus att omedelbart och villkorslöst frige och rehabilitera alla politiska fångar, säkerställa att de rättsliga förfarandena får en lösning när de frigets och upphöra med alla former av trakasserier eller påtryckningar som kan leda till att de tvingas lämna landet, deporteras eller berövas konsulära tjänster. EU kommer att uppmana de belarusiska myndigheterna att avskaffa dödsstraffet och att som ett första steg införa ett moratorium. EU uppmanar de belarusiska myndigheterna att inleda en verklig och inkluderande dialog med alla delar av samhället. EU kommer även att fortsätta att uppmana de belarusiska myndigheterna att samarbeta fullt ut med internationella och regionala mekanismer för övervakning av mänskliga rättigheter. EU står fast vid sitt åtagande att stödja alla insatser för ansvarsskyldighet och offrens rätt till gottgörelse, sanning och garantier för icke-upprepning. EU kommer att kräva att de belarusiska myndigheterna upphör med sin inblandning i Rysslands anfallskrig mot Ukraina och med sin instrumentalisering av migranter för politiska ändamål i samverkan med Ryssland. EU kommer att fortsätta att verka för att säkerställa att den allt sämre människorättsituationen i Belarus även i fortsättningen står högt på dagordningen för rådet för mänskliga rättigheter och kommer att stödja det arbete som utförs av den särskilda rapportören för och gruppen av oberoende experter på människorättsituationen i Belarus.

17. EU fördömer alla kränkningar av internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt på hela det **ockuperade palestinska territoriet**. EU välkomnar antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 2803. EU står fast vid sitt starka engagemang för internationell rätt och för en heltäckande, rättvis och varaktig fred som bygger på en tvåstatslösning, i enlighet med relevanta resolutioner från FN:s säkerhetsråd, där två demokratiska stater, Israel och Palestina, existerar sida vid sida i fred inom säkra och erkända gränser, och stöder diplomatiska insatser i denna riktning som är förankrade i internationell rätt. EU fortsätter att betona behovet av snabba, säkra och obehindrade leveranser och varaktig distribution av humanitärt bistånd i stor skala till och i hela Gaza. EU kommer att fortsätta att uppmana alla parter att underlätta fullständigt och obehindrat tillträde för humanitärt bistånd till Gazaremsan för att tillgodose befolkningens akuta behov, och vädja om att biståndet ska fördelas effektivt i enlighet med internationell rätt, bland annat av FN-organ, särskilt UNRWA. EU uppmanar Israel att inte genomföra lagen om registrering av icke-statliga organisationer i dess nuvarande form. EU kommer att fortsätta att stödja undersökningskommissionen och andra relevanta mandat som OHCHR utövar i det ockuperade palestinska territoriet. EU uppmanar alla parter att uppfylla sina skyldigheter enligt internationell rätt, inklusive internationell människorättslagstiftning och internationell humanitär rätt, och understryker att ansvar måste utkrävas för kränkningar av dessa normer. EU kommer att erinra om behovet av att fullt ut genomföra Internationella domstolens beslut, som är rättsligt bindande, och noterar dess rådgivande yttranden. EU fördömer med kraft den ytterligare upptrappningen, efter den massiva ökningen av bosättares våld mot palestinska civila, och skrämselfpolitiken och hoten om tvångsförflyttning och annektering på Västbanken, inbegripet östra Jerusalem, samt terroristattacker mot Israel. EU uppmanar Israels regering att vända utbredningen av bosättningar, som är olagliga enligt internationell rätt, att avstå från annektering och att ställa de våldsamma bosättarna till svars. EU kommer att erinra om FN:s generalförsamlings antagande av New York-deklarationen om en fredlig lösning av Palestinafrågan och genomförandet av tvåstatslösningen. EU understryker det civila samhällets avgörande roll när det gäller att främja dialogen mellan israeler och palestinier om mänskliga rättigheter, fred och en heltäckande och rättvis lösning på konflikten. EU hoppas att samarbetet med det civila samhället och icke-statliga organisationer kommer att förbli obehindrat i framtiden.

18. Människorättssituationen i **Iran** är fortfarande djupt oroande, särskilt den fortsatta ökningen av avrättningar och rapporterna om skadade personer och dödsfall i demonstrationer där iranier uttryckte sin legitima strävan efter ett bättre liv, frihet och värdighet. EU kommer att fortsätta att fördöma säkerhetsstyrkornas användning av våld, godtyckliga frihetsberövanden och skrämselektik mot demonstranter. EU kommer att uppmana Irans regering att upphöra med avrättningar och föra en konsekvent politik för avskaffande av dödsstraffet. EU uppmanar Iran att upphöra med alla former av diskriminering, både i lag och i praktiken, mot kvinnor och flickor samt mot personer som tillhör etniska, religiösa, språkliga eller andra minoriteter. EU är fortfarande oroat över begränsningarna av åsikts-, yttrande- och mötesfriheten, både offline och online. Det fria informationsflödet och tillgången till internet bör möjliggöras. Alla personer som gripits för att fredligt ha utövat sina rättigheter bör omedelbart frigges. EU är djupt oroat över trakasserier och repressalier, särskilt riktade mot oliktankande, personer som tillhör religiösa och etniska minoriteter och människorättsförsvarare, inte minst genom transnationellt förtryck, även på EU:s territorium. EU uttrycker sin oro över det storskaliga återvändandet, inbegripet påtvingat återvändande, av afghaner från Iran. EU uppmanar Iran att tillhandahålla garantier för ett korrekt rättsförfarande och en rättvis rättegång för alla frihetsberövade personer. EU kräver ett omedelbart och villkorslöst frigivande av alla godtyckligt frihetsberövade medborgare i Iran, inbegripet EU-medborgare och personer med dubbla medborgarskap, och uppmanar de iranska myndigheterna att upphöra med den oroväckande praxisen att frihetsberöva utländska medborgare i syfte att göra politiska vinster. EU uppmanar också enträget Iran att fullgöra sina skyldigheter enligt Wienkonventionerna om diplomatiska och konsulära förbindelser samt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

19. EU fördömer kraftfullt kränkningarna av och brotten mot de mänskliga rättigheterna i **Afghanistan**. Dessa kränkningar omfattar könsrelaterat våld, talibanernas extrema könsdiskriminering av kvinnor och flickor, inbegripet förvägrad rätt för kvinnor och flickor att utbilda sig högre än till sjätte klass, och förvägrad yttrandefrihet, rörelsefrihet och arbetsfrihet, inbegripet förbudet för kvinnor att arbeta för icke-statliga organisationer och FN. Dessa systematiska kränkningar av kvinnors och flickors rättigheter kan utgöra könsrelaterad förföljelse, vilket är ett brott mot mänskligheten enligt Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen, som Afghanistan är part i. EU kommer att upprätthålla påtryckningarna för att säkerställa afghanska kvinnors och flickors fulla och lika åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter samt deras egenmakt, meningsfulla och säkra deltagande och ledarskap i alla delar av samhället och det offentliga livet, inte minst inom ramen för Dohaprocessen, samt säkerställa deras skydd mot alla former av våld. EU kommer också att efterlysa skydd av rättigheterna för personer som tillhör minoriteter, inbegripet etniska och religiösa minoriteter, såsom hazarerna, och personer i utsatta situationer samt hbtj-personer. EU understryker att det krävs en afghanledd politisk process som omfattar alla afghaner, med ett jämlikt och meningsfullt deltagande av kvinnor, för att säkerställa hållbar fred, stabilitet och välbefinnande. EU kommer att stödja Förenta nationernas biståndsuppdrag i Afghanistan (Unama) inom ramen för dess övergripande mandat med en stark människorättskomponent och mandatet för den särskilda rapportören för människorättsituationen i Afghanistan. Efter det att FN:s råd för mänskliga rättigheter inrättat en ny mekanism för ansvarsskyldighet för Afghanistan kommer EU att stödja FN när det gäller att säkerställa att mandatet blir operativt så snart som möjligt och att det får tillräcklig finansiering.

20. EU kommer att fortsätta att uttrycka sin allvarliga oro över människorättsituationen i **Kina**, bland annat i Tibet, Inre Mongoliet, Hongkong och Xinjiang. EU kommer att uppmana Kina att konstruktivt samarbeta med FN:s högkommissarie och dennes kontor och med alla internationella människorättsmekanismer, bland annat för att genomföra de rekommendationer som ingår i utvärderingsrapporten om kränkningar av de mänskliga rättigheterna i Xinjiang. EU kommer att fokusera på det fulla åtnjutandet av mänskliga rättigheter och utövandet av grundläggande friheter, särskilt åsikts- och yttrandefrihet, föreningsfrihet och frihet att delta i fredliga sammankomster, religions- och trosfrihet, inbegripet religiösa samfunds rätt att sköta sina angelägenheter utan inblandning och fritt välja sina religiösa ledare, skyddet av kvinnors och flickors rättigheter, bevarande av den kulturella identiteten, samt utrotning av tvångsarbete. EU kommer att fortsätta att noga övervaka situationen för det civila samhället och enskilda fall som involverar människorättsförsvarare, inbegripet de som samarbetar med FN-mekanismer, samt de som utsätts för trakasserier, hot och övervakning, inbegripet transnationellt förtryck. EU kommer att upprepa sin uppmaning till Kina om att respektera principen om non-refoulement och avstå från extraterritoriell verksamhet (inbegripet tvång) som inte är förenlig med internationell rätt. EU kommer att uppmana Kina att respektera, skydda och förverkliga mänskliga rättigheter för alla, inklusive uigurer, tibetaner och personer som tillhör etniska, religiösa, språkliga eller andra minoriteter. När det gäller Hongkong kommer EU att på nytt framhålla sin oro över den repressiva användningen av nationell säkerhetslagstiftning och uppmana Kina att fullgöra sina internationella åtaganden, bland annat genom att landet återupprättar Hongkongs höga grad av autonomi enligt principen ”ett land, två system”. När så är möjligt och med full respekt för universella mänskliga rättigheter kommer EU att förbli öppet för samarbete med Kina, även i multilaterala sammanhang.
21. EU kommer att uppmana de **nordkoreanska** myndigheterna att vidta konkreta åtgärder för att få ett slut på de grova, systematiska och utbredda kränkningar av de mänskliga rättigheterna som det erinras om i FN:s generalförsamlings resolution 80/220. EU uppmanar Nordkorea att respektera, skydda och förverkliga de mänskliga rättigheterna, de grundläggande friheterna och rättsstatsprincipen. Vi kommer att upprepa behovet av att säkerställa ansvarsskyldighet för kränkningar av de mänskliga rättigheterna, bland annat genom att överväga att hänskjuta ärendet till ICC. EU kommer att uppmuntra Nordkorea att delta i konstruktiva åtgärder och dialog med det internationella samfundet, inbegripet FN:s system för mänskliga rättigheter och den särskilda rapportören.

22. EU erinrar om **Georgiens** skyldighet att möjliggöra utövandet av grundläggande friheter och uppmanar Georgien att upphäva eller väsentligt se över nyligen antagen lagstiftning som strider mot Georgiens skyldigheter enligt internationell människorättslagstiftning och som otillbörligen begränsar eller kränker mötes-, förenings- eller yttrandefriheten, inbegripet mediernas frihet och mångfald. EU är oroat över den politiskt motiverade användningen av rättssystemet och brottsutredningarna mot det civila samhällets organisationer. EU kommer att fortsätta att kraftfullt fördöma godtyckliga gripanden och det ökande förtrycket/den ökande förföljelsen, inbegripet fängslandet av oppositionsledare, oberoende journalister och mediearbetare samt aktörer i det civila samhället, vilket bidrar till tillbakagången för demokratin och rättsstaten i Georgien. EU kommer att fortsätta att uppmana de georgiska myndigheterna att omedelbart och villkorslöst frige alla godtyckligt frihetsberövade personer. EU kommer att erinra om det absoluta förbudet mot tortyr och misshandel och betona vikten av att få ett slut på strafflösheten för överträdelser som begås av brottsbekämpande myndigheter.
23. När det gäller **Myanmar/Burma** kommer EU att fortsätta att fördöma och kräva ett slut på allt våld mot civila, ett frigivande av alla godtyckligt frihetsberövade personer, särskilt de som frihetsberövades till följd av militärkuppen 2021, samt stabilitet och fredlig försoning. EU kommer att kräva ett snabbt inrättande av en öppen, inkluderande och trovärdig demokratisk kurs och kommer i detta avseende att fortsätta att stödja FN:s och Aseans insatser, inbegripet ett fullständigt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 2669 (2022) och Aseans fempunktssamförstånd. EU kommer att avvisa alla val som varken är fria eller rättvisa och som syftar till att legitimera militären utan att uppfylla kraven på en demokratisk process. EU kommer att efterlysa större samstämmighet mellan ståndpunkterna inom FN-systemet och på fältet. EU kommer att fortsätta att förespråka rättvisa och ansvarsskyldighet för alla kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna, inbegripet konfliktrelaterat sexuellt och könsrelaterat våld, förtryck och urskillningslösa angrepp mot civila. EU kommer att efterlysa fullständigt, säkert och obehindrat tillträde för humanitärt bistånd till alla behövande. EU kommer att förespråka en nedtrappning av våldet och motverka den ökande militariseringen av civila, bland annat när det gäller rohingya i Rakhine och olika flyktingläger. EU kommer att fortsätta att stödja FN-mekanismer, inbegripet FN:s särskilda rapportör för människorättssituationen i Myanmar och FN:s generalsekreterares särskilda sändebud för Myanmar samt mekanismer för ansvarsskyldighet, särskilt den oberoende utredningsmekanismen för Myanmar (IIMM).

24. EU är ytterst oroat över de utbredda kränkningar av internationell humanitär rätt och människorättslagstiftning i hela **Sudan** som dokumenterats i många rapporter, inbegripet det storskaliga sexuella och könsrelaterade våldet, etniskt motiverade mord, svält som krigföringsmetod, kränkningar av barnets rättigheter och storskaliga tvångsflyttningar. EU kommer att fortsätta att otvetydigt fördöma dessa grymheter, varav många har begåtts systematiskt, i alarmerande omfattning och med förödande konsekvenser för civilbefolkningen, särskilt för kvinnor och barn samt andra personer i utsatta situationer. EU kommer att fortsätta att uppmana alla parter i konflikten att återuppta förhandlingarna om en omedelbar och varaktig vapenvila, respekt för internationell humanitär rätt och internationell människorättslagstiftning samt Sudans suveränitet, enhet och territoriella integritet. EU kommer att insistera på skydd av civila, civil infrastruktur, biståndsarbetare och tillträde för humanitärt bistånd som inte får vara beroende av vapenvila. EU kommer att fokusera på att säkerställa ansvarsskyldighet för massövergrepp som begåtts i hela landet, inbegripet många som kan utgöra krigsförbrytelser, och brott mot mänskligheten. EU kommer att stödja ICC:s och FN:s arbete och uppmana Sudan att samarbeta med det oberoende internationella undersökningsuppdraget i Sudan.
25. EU är fortfarande djupt oroat över de utbredda kränkningar och övergrepp som begås av alla parter i **östra Demokratiska republiken Kongo**. Bland dessa finns utomrättsliga avrättningar, summariska eller godtyckliga avrättningar, sexuellt och könsrelaterat våld samt rekrytering och användning av barnsoldater. Vi måste se till att alla som begår kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna samt brott mot internationell humanitär rätt ställs till svars. Detta understryker det akuta behovet av att tillhandahålla tillräcklig finansiering till den oberoende undersökningskommissionen om kränkningar av de mänskliga rättigheterna i de två provinserna i Kivu, som 2025 fick mandat genom en resolution från FN:s råd för mänskliga rättigheter.

26. Det **syrisk**a folket fortsätter att staka ut en historisk ny kurs i sin strävan efter värdighet, frihet och rättvisa. EU fortsätter att engagera sig för en inkluderande syriskledd, syriskägd övergång fri från skadlig utländsk inblandning. Ansvarsskyldighet, en omfattande och inkluderande process för övergångsrättvisa och respekt för de mänskliga rättigheterna, även för personer som tillhör religiösa samfund, kommer att vara avgörande för att uppnå hållbar fred och försoning. EU kommer att insistera på vikten av inkludering, förbättring av den humanitära situationen och säkerhetssituationen samt ett pluralistiskt medborgerligt utrymme, inbegripet fria och oberoende medier och den syriska diasporagruppen, som viktiga förutsättningar för att denna övergång ska lyckas. EU uppmanar alla aktörer att avstå från ytterligare våld, att säkerställa skyddet och säkerheten för alla civila och att upprätthålla internationell rätt, samt universella mänskliga rättigheter, inbegripet kvinnors och barns rättigheter. Alla som är ansvariga för, tidigare och pågående, kränkningar av internationell humanitär rätt eller kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna måste ställas till svars och ställas inför rätta. EU begär att de mänskliga rättigheterna ska respekteras, skyddas och uppfyllas för alla syrier utan åtskillnad av något slag, inbegripet sådana som grundar sig på kön, etnicitet eller religion. EU kommer att fortsätta stödja undersökningskommissionen, den internationella, opartiska och oberoende mekanismen och den oberoende institutionen för försvunna personer. EU uppmanar dessa FN-enheter att fortsätta sitt nära samarbete med relevanta nationella institutioner och att komplettera de nationella insatserna. EU upprepar sin uppmaning om en förlängning av undersökningskommissionens mandat och sin uppmaning till de syriska övergångsmyndigheterna att säkerställa att den internationella, opartiska och oberoende mekanismen och den oberoende institutionen för försvunna personer får fullt tillträde till Syrien, utan restriktioner.

27. EU kommer att fortsätta att samarbeta med sina partner, däribland Förenta staterna, och andra regionala och internationella partner, för att främja en framförhandlad, fredlig och inkluderande övergång till demokrati i **Venezuela**, som återspeglar det venezuelanska folkets vilja med full respekt för Venezuelas suveränitet och territoriella integritet. EU kommer att fortsätta att främja en inkluderande dialog som leds av Venezuela och som kan leda till en fredlig och demokratisk lösning på den flerdimensionella krisen. EU kommer att fortsätta att efterlysa rättvisa, trovärdiga och öppna val och respekt för demokratiska normer, då detta är avgörande för att lösa den politiska krisen. EU kommer att fortsätta att kräva att alla politiska fångar frigges och att godtyckliga frihetsberövanden upphör, inbegripet av personer med dubbla eller utländska medborgarskap. Det politiska förtrycket, inbegripet tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling i försvarsheten, särskilt av människorättsförsvarare och journalister, måste upphöra. EU kommer att fortsätta att förespråka full respekt för de grundläggande friheterna, inbegripet rätten till fredliga sammankomster, föreningsfrihet och yttrandefrihet. EU uppmanar enträget Venezuela att samarbeta konstruktivt med alla människorättsmekanismer, inbegripet kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter och Internationella brottmålsdomstolens åklagarmyndighet. EU förespråkar att kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter på ett meningsfullt sätt ska återvända till landet. Under alla omständigheter måste internationell rätt, inbegripet FN-stadgan, upprätthållas.
28. EU kommer att fortsätta att stödja **Haiti** i arbetet med att hantera landets humanitära kris, främja mänskliga rättigheter, bekämpa det extrema våldet från väpnade kriminella grupper och återupprätta demokratin och rättsstaten. EU kommer också att fortsätta att uppmuntra de haitiska myndigheterna att göra framsteg mot rättvisa och fria val.
29. EU noterar de framsteg som gjorts på området ekonomiska och sociala rättigheter, bland annat när det gäller att bekämpa kvinnlig könsstymning, men är fortfarande oroat över situationen i **Eritrea** när det gäller en rad olika kränkningar av de mänskliga rättigheterna, inbegripet bruket av nationell värnplikt på obestämd tid och godtycklig inkallelse samt godtyckliga frihetsberövanden, påtvingade försvinnanden, tortyr och omänskliga fängelseförhållanden samt utbredd strafflöshet. EU kommer att fortsätta att uppmana Eritrea att upprätthålla FN-stadgan och fullgöra sina internationella skyldigheter, och kommer att uppmuntra Eritrea att stärka sitt partnerskap med FN, bland annat genom att delta i en konstruktiv dialog om mänskliga rättigheter.

30. EU kommer att noga följa människorättssituationen i **Azerbajdzjan** och fortsätta att stödja en hållbar och varaktig fred mellan Armenien och Azerbajdzjan.
31. **Turkiet** förväntas, som kandidatland och medlem av Europarådet sedan länge, förväntas uppfylla sina respektive åtaganden och skyldigheter enligt internationell rätt, inbegripet internationell människorättslagstiftning.
32. EU kommer att upprätthålla sitt starka stöd för jämställdhetsagendan i alla multilaterala forum. EU kommer i enlighet med sina internationella åtaganden att med kraft främja och öka insatserna för **jämställdhet**, främjandet av alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och främjandet av alla kvinnors och flickors egenmakt, bland annat genom integrering av jämställdhet i landsspecifika och tematiska sammanhang. EU kommer att stödja ett ambitiöst och omdanande tillvägagångssätt för att ta itu med grundorsakerna till och riskfaktorerna för bristande jämställdhet samt diskriminering och våld mot kvinnor och flickor. EU kommer att fortsätta att främja en full integrering av ett jämställdhetsperspektiv i freds- och säkerhetsinitiativ, bland annat genom genomförandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 (2000) om kvinnor, fred och säkerhet och efterföljande resolutioner, genom att stärka kvinnors och flickors fullständiga, jämlika och meningsfulla deltagande och ledarskap i konfliktförebyggande och konfliktlösning under alla skeden av en konflikcykel. EU kommer att utnyttja alla möjligheter i alla relevanta forum för att fortsätta att uppfylla dessa åtaganden. EU kommer bestämt att motsätta sig alla åtgärder eller förslag som syftar till att undergräva befintliga internationella åtaganden och normer. Det blir allt viktigare att jämställdheten inte undergrävs ytterligare och att befintliga brister snabbt åtgärdas. I detta avseende kommer EU att fortsätta att vara vaksamt när det gäller försök att avlägsna, ändra eller misstolka formuleringar som rör jämställdhet, kvinnors och flickors fulla åtnjutande av mänskliga rättigheter och deras egenmakt samt diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet. EU kommer också att fortsätta att vara vaksamt när det gäller försök att avlägsna, ändra eller misstolka formuleringar som rör sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, i enlighet med punkt 34 i det europeiska samförståndet om utveckling (se följande punkt).

33. EU fortsätter att helhjärtat stödja främjandet, skyddet och förverkligandet av alla mänskliga rättigheter och ett fullständigt och effektivt genomförande av handlingsplanen från Peking och handlingsplanen från den internationella konferensen om befolkning och utveckling (ICPD) samt resultaten från konferenserna för översyn av dessa, och står fast vid sitt engagemang för **sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter** i detta sammanhang. Med detta i åtanke bekräftar EU sitt engagemang för främjandet, skyddet och förverkligandet av varje individs rätt att utöva full kontroll över och besluta fritt och ansvarsfullt i frågor som rör deras sexualitet och sexuella och reproduktiva hälsa, utan diskriminering, tvång eller våld. EU betonar dessutom att alla människor måste ges tillgång till omfattande information och utbildning avseende sexuell och reproduktiv hälsa, inbegripet omfattande sexualundervisning och hälso- och sjukvårdstjänster, av god kvalitet och till överkomliga priser.
34. EU kommer att sätta förebyggande och avskaffande av alla former av våld, inbegripet **sexuellt och könsrelaterat våld** både online och offline, samt skydd av offer och överlevare och bestraffning av förövare, i centrum för sina insatser för att uppnå jämställdhet. EU kommer att främja strategier som omfattar hela samhället för att få män och pojkar att engagera sig, för andras och för egen skull, i insatser för att undanröja all ojämlikhet mellan könen, bland annat genom att ta itu med diskriminerande lagar och bekämpa könsstereotyper och diskriminerande sociala normer. EU kommer att fortsätta att stödja **kvinnors och ungdomars jämlika, fullständiga, effektiva och meningsfulla deltagande**, med all den mångfald de representerar och i alla delar av det offentliga och politiska livet, i enlighet med EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati 2020–2027. EU kommer att förespråka politiskt och ekonomiskt stöd till och en säker och gynnsam miljö för organisationer i det civila samhället samt kvinnliga människorättsförsvarare som, privat eller yrkesmässigt, strävar efter att skydda och främja mänskliga rättigheter och jämställdhet eller erbjuda tjänster till skydd för kvinnor och flickor vars rättigheter har kränkts.

35. EU upprätthåller rätten till **åsikts- och yttrandefrihet** både online och offline. EU kommer att fortsätta att förespråka dessa rättigheter på grundval av sina banbrytande initiativ och höga standarder till stöd för en mediesektor som är pluralistisk, oberoende och motståndskraftig mot kriser. Dessa omfattar särskilt den europeiska mediefrihetsförordningen, direktivet mot strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt, förordningen om digitala marknader och förordningen om digitala tjänster. EU kommer att fortsätta att beslutsamt stödja mediefriheten och journalisters och mediearbetares rätt att arbeta under säkra förhållanden, utan rädsla för trakasserier, hot och våld, både online och offline. Det blir allt viktigare att vidta beslutsamma åtgärder för att säkerställa fria, oberoende och pluralistiska mediers överlevnad runt om i världen, som en hörnsten i demokratin. EU kommer att arbeta för att stärka informationsintegriteten och samhällets motståndskraft, inbegripet rätten att få tillgång till relevant, tillförlitlig och korrekt information. I full överensstämmelse med internationell människorättslagstiftning kommer EU att motverka desinformation och utländsk informationsmanipulering. EU kommer att fortsätta att utnyttja alla tillgängliga verktyg för att skydda mot, förebygga, avskräcka från och reagera på desinformationsverksamhet, särskilt genom stöd till fria, oberoende medier och genom att fokusera på kritisk mediekunnighet. Mot bakgrund av de alltmer oproportionerliga och våldsamma reaktionerna på protester runt om i världen kommer EU att skydda och främja rätten till **frihet att delta i fredliga sammankomster** och **föreningsfrihet**. EU kommer att stödja den **akademiska friheten** och lärosätenas självständighet, så att idéer kan blomstra och ifrågasättas på ett säkert sätt.

36. EU kommer att aktivt stödja, främja och stärka ett oberoende **civilt samhälle** präglat av mångfald, och förespråka dess meningsfulla deltagande i alla FN-forum. EU kommer med kraft att fördöma alla former av repressalier mot **människorättsförvarare** och organisationer i det civila samhället, inbegripet dem som samarbetar med FN i någon form. EU kommer att vara uppmärksam på de särskilda riskerna för det civila samhället och människorättsförvarare, inbegripet vissa kategorier som ofta utsätts för diskriminering, våld och trakasserier, och kommer att vara en ledande aktör när det gäller att främja en säker och gynnsam miljö för dem. EU kommer att kraftfullt fördöma alla former av **transnationellt förtryck** och uppmana alla stater att fullgöra sina internationella skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter genom att säkerställa att personer med ursprung i andra länder som söker skydd på deras territorium är fria från gränsöverskridande hot och inblandning. EU kommer också att motsätta sig rättsliga och administrativa åtgärder som minskar det medborgerliga utrymmet, såsom hinder för registrering av icke-statliga organisationer, begränsningar av tillgången till resurser samt betungande prövningsregler och rapporteringskrav.
37. EU kommer att fortsätta att med kraft motsätta sig, och intensifiera åtgärderna mot, alla former av **diskriminering**, med särskild uppmärksamhet på intersektionell diskriminering och diskriminering på flera grunder, bland annat på grund av kön, ras, etniskt eller socialt ursprung, religion eller övertygelse, politisk eller annan åskådning, funktionsnedsättning, ålder, sexuell läggning eller könsidentitet. EU upprepar sitt åtagande om jämlikhet och icke-diskriminering, om alla människors rätt att åtnjuta alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter och om skydd för dem som befinner sig i missgynnade, utsatta och marginaliserade situationer. EU kommer att samarbeta kontinuerligt och konstruktivt med FN-mandat med fokus på bekämpning av våld och all slags diskriminering, och kommer även i fortsättningen att kraftfullt stödja FN:s arbete. EU kommer att bekräfta sitt starka engagemang för att respektera, skydda och förverkliga hbtj-personers fulla och lika åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och uttrycka sin djupa oro över den alarmerande höga graden av våld, diskriminering, hatpropaganda och stigmatisering mot dem. EU kommer att fortsätta att kraftfullt fördöma lagar, politik och praxis som är diskriminerande mot hbtj-personer. EU kommer som en prioriterad fråga att stödja en allmän avkriminalisering av relationer mellan samtyckande personer av samma kön. EU kommer att efterlysa ett globalt slut på alla former av våld mot hbtj-personer.

38. När det gäller **digital teknik och artificiell intelligens** bekräftar EU att samma rättigheter som människor har offline också måste skyddas online och i samband med digital teknik, och att kraftfulla skyddsåtgärder behövs för att garantera skyddet av de mänskliga rättigheterna. EU kommer att aktivt främja universella mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, rättsstatsprincipen och demokratiska principer **i den digitala miljön**. EU kommer att fortsätta att förespråka en människorättsbaserad och människocentrerad strategi på det digitala området, bland annat när det gäller **artificiell intelligens** och annan ny och framväxande teknik. EU kommer att fortsätta att uppmana alla berörda parter att förhindra skada som orsakas av denna teknik och att avstå från att använda den om det strider mot de universella mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna eller mot internationell humanitär rätt, och EU kommer att uppmana alla stater att skydda det medborgerliga utrymmet online och kommer att förespråka ett öppet, fritt, inkluderande, säkert, globalt, interoperabelt och tryggt internet för alla samt skyddet av dess flerpartsgrund. EU kommer att förespråka respekt för privatlivet och främja rätten till integritet och uppgiftsskydd.
39. EU kommer att erinra om sin principiella ståndpunkt mot **dödsstraff i samtliga fall och under alla omständigheter**. Vi kommer att uppmana alla länder som tillämpar dödsstraff att avskaffa det eller att behålla eller införa ett moratorium som ett första steg mot ett avskaffande, och att uppmana dem som överväger att återinföra det att avstå från ett sådant steg tillbaka. EU kommer att kraftfullt och otvetydigt fördöma tillämpningen av dödsstraffet, inbegripet i fall som strider mot internationella miniminormer, ge sitt starka stöd till relevanta FN-resolutioner och uppmana till att säkerställa ett förbud mot godtyckligt berövande av liv, inbegripet utomrättsliga avrättningar. EU kommer att verka för ytterligare ratificering av det andra fakultativa protokollet till den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter syftande till dödsstraffets avskaffande.

40. EU kommer att fortsätta att fördöma alla former av tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, var de än förekommer, och protestera mot godtyckliga gripanden och frihetsberövanden samt påtvingade försvinnanden. EU kommer att öka medvetenheten om den ökade användningen av **tortyr** och misshandel som en metod för att undanröja politiskt motstånd och begränsa det medborgerliga utrymmet. EU kommer att upprepa sin uppmaning om att uppnå universell ratificering och ett faktiskt genomförande av FN:s tortyrkonvention och dess fakultativa protokoll. EU kommer att fortsätta att främja den globala alliansen för tortyrfri handel och kommer att överväga ytterligare åtgärder för att förbjuda global handel med varor som inte har något annat praktiskt användningsområde än dödsstraff, tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. EU kommer att bekräfta sitt orubbliga åtagande att göra framsteg när det gäller att undanröja **påtvingade försvinnanden**, med utgångspunkt i resultaten från den första världskongressen om påtvingade försvinnanden.
41. EU kommer att bekräfta sitt kraftfulla åtagande att främja och skydda rätten till **religions- och trosfrihet** för alla människor i världen. EU kommer att främja och skydda alla människors rätt att ha eller inte ha en religion eller tro, att byta religion eller tro eller att utöva den antingen ensam eller tillsammans med andra och offentligt eller privat. EU kommer att fördöma diskriminering, intolerans, våld och förföljelse på grund av religion eller tro och motsätta sig alla former av uppmaningar till religiöst hat. EU kommer att fortsätta att verka för en kultur av religiös tolerans och respekt för mångfald och ömsesidig förståelse samt främja interreligiös och interkulturell dialog som avgörande verktyg för fredlig samexistens.

42. I kölvattnet av 60-årsjubileet för den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering kommer EU att fortsätta att på ett konstruktivt sätt engagera sig i alla initiativ som rör kampen mot varje form av **rasism**, rasdiskriminering, främlingsfientlighet och därmed sammanhängande intolerans i hela världen. Samtidigt kommer EU att erinra om sin etablerade ståndpunkt om behovet av att säkerställa universell ratificering och ett fullständigt och effektivt genomförande av konventionen samt om behovet av att genomföra Durbanförklaringen och Durbanhandlingsprogrammet och rationalisera och likrikta dess uppföljningsmekanismer. EU kommer att fortsätta att delta på ett meningsfullt sätt i förhandlingarna om ett utkast till FN-förklaring om respekten för och skyddet och förverkligandet av de mänskliga rättigheterna för människor av afrikansk härkomst. EU bekräftar sitt åtagande att bekämpa rasism, bland annat genom EU:s strategi mot rasism 2026–2030.
43. EU bekräftar sitt åtagande att främja och integrera **rättigheterna för personer med funktionsnedsättning** i sina yttre åtgärder, bland annat genom det kommande initiativet ”Stärka EU:s strategi för rättigheter för personer med funktionsnedsättning fram till 2030”. Vi kommer att intensifiera insatserna för att säkerställa att alla personer med funktionsnedsättning kan åtnjuta sina rättigheter på samma villkor som andra, även under väpnade konflikter och andra humanitära kriser, och att de på ett fullständigt, effektivt och meningsfullt sätt deltar och inkluderas i alla aspekter av det sociala, kulturella, utbildningsmässiga, ekonomiska, civila och politiska livet, inbegripet genom att främja deras egenmakt och ledarskap. EU bekräftar sitt stöd för FN:s strategi för inkludering av personer med funktionsnedsättning och stöder FN:s generalsekreterares rekommendationer om dess genomförande.
44. EU kommer att fortsätta att uppmana alla stater att respektera, skydda och förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla personer som tillhör nationella eller etniska, religiösa och språkliga **minoriteter**, även i alla relevanta forum. EU kommer att främja deras rätt att effektivt delta i det kulturella, religiösa, sociala, ekonomiska och offentliga livet. EU kommer att motsätta sig alla former av uppmaning till våld eller hat och hatpropaganda, såväl online som offline, samtidigt som rätten till åsikts- och yttrandefrihet bevaras.

45. EU kommer att fortsätta att kämpa för **barnets rättigheter** och prioritera skyddet av barn mot alla former av våld, även i den digitala miljön, främjandet av allmän tillgång till högkvalitativ, inkluderande och säker utbildning samt minskningen av barnfattigdomen och ojämlikheten bland barn. EU kommer att fortsätta att ägna särskild uppmärksamhet åt skyddet av barn som drabbats av väpnade konflikter och lever under förhållanden efter konflikter och förbättra samordningen med FN:s mekanismer, i linje med EU:s riktlinjer om barn och väpnad konflikt. EU kommer att fortsätta att arbeta för att utrota alla former av diskriminering av barn.
46. EU kommer att fortsätta att främja **äldre personers** fulla åtnjutande av alla mänskliga rättigheter och säkerställa deras deltagande i alla delar av livet samt ta itu med ålderism, åldersdiskriminering och alla former av våld. EU kommer att arbeta för att åtgärda brister i skyddet och främja ett effektivt genomförande av internationella standarder i detta avseende, samtidigt som man samarbetar med relevanta FN-organ.
47. EU bekräftar att det är fast beslutet att respektera, skydda och uppfylla alla **ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter**, inbegripet rätten till utbildning, livsmedel, hälsa, social trygghet, adekvata bostäder och anständigt arbete, och att stödja relevanta initiativ i detta avseende. EU kommer att delta aktivt i diskussioner om människorättsekonomin, EU kommer att fortsätta att stödja allmän tillgång till säkert, tillräckligt och ekonomiskt överkomligt dricksvatten, sanitet och hygien samt betona de mänskliga rättigheterna på dessa områden. EU kommer att fortsätta att främja kulturella rättigheter och skyddet av kulturarvet.

48. EU kommer att fortsätta att samarbeta med OHCHR och FN:s arbetsgrupp för **företag och mänskliga rättigheter** för att i hela världen främja genomförandet av FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (*Ruggie-principerna*). EU:s lagstiftning om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och kampen mot tvångsarbete utgör en viktig grund för ett konstruktivt EU-engagemang i FN, inbegripet när det gäller ett samförståndsbaseerat rättsligt bindande instrument om företag och mänskliga rättigheter. För att stärka skyddet av offren och skapa lika villkor på global nivå är det viktigt att sträva efter ett brett och regionöverskridande samförstånd mellan FN:s medlemsstater. EU kommer att fortsätta att stödja antagandet av nationella handlingsplaner i medlemsstaterna och partnerländerna och arbeta för en övergripande EU-ram för genomförandet av Ruggie-principerna. EU kommer också att delta konstruktivt i FN:s arbetsgrupp för utarbetandet av ett internationellt regelverk för verksamheten i privata militära företag och säkerhetsföretag.
49. Med tanke på hur **klimatförändringarna**, förlusten av biologisk mångfald, miljöförstöringen och föroreningarna påverkar nuvarande och kommande generationers åtnjutande av mänskliga rättigheter kommer EU att fortsätta sitt arbete för att främja en människorättsbaserad strategi för förstärkta insatser i syfte att begränsa klimatförändringarna och anpassa sig till dem. EU kommer att erinra om staternas skyldigheter som ansvariga i detta avseende och fokusera på de rättighetshavare som är mest sårbara för effekterna av den tredubbla världsomspännande krisen. EU kommer att främja den viktiga roll som människorättsförsvare som arbetar med miljö rättigheter och urfolks rättigheter spelar, och stödja åtgärder som skyddar dem. EU kommer att engagera sig aktivt i diskussioner om att främja den mänskliga rättigheten till en ren, hälsosam och hållbar miljö, även mot bakgrund av Internationella domstolens rådgivande yttrande från juli 2025. EU kommer att förespråka de djärva och brådskande åtgärder som krävs som en del av den gröna omställningen för att denna ska bli rättvis och inkluderande.

50. EU kommer att fortsätta att främja **urfolks** rättigheter enligt FN:s deklaration om urfolks rättigheter och internationell människorättslagstiftning och kommer därför att engagera sig aktivt i alla relevanta forum där urfolks rättigheter diskuteras. EU kommer att fortsätta att aktivt engagera sig i alla insatser för att få urfolks företrädare och institutioner att i högre grad delta fullt ut och på ett effektivt och meningsfullt sätt i alla relevanta FN-möten i frågor som påverkar dem. EU kommer att betona vikten av att skydda urfolkens människorättsförsvare, bland annat avseende mark och naturresurser samt skyddet av miljön, den biologiska mångfalden och klimatet, och av att säkerställa att de kan främja mänskliga rättigheter utan rädsla för repressalier. EU kommer att erinra om urfolkens särskilda sårbarhet i samband med klimatförändringar. EU kommer också att främja jämlikt, fullständigt, effektivt och meningsfullt deltagande och ledarskap av kvinnor från urfolk. EU kommer att understryka vikten av att ge barn från urbefolkningar tillgång till utbildning på sitt eget språk och i sin egen kultur.
51. EU kommer att erinra om att **rätten till utveckling** har sin grund i att alla mänskliga rättigheter är universella, odelbara, ömsesidigt beroende, sammanlänkade och ömsesidigt förstärkande med enskilda personer som centrala aktörer, drivkrafter och mottagare när det gäller utveckling och stater som skyldighetsbärare med huvudansvaret för att respektera, skydda och uppfylla alla mänskliga rättigheter i enlighet med sina skyldigheter enligt internationell människorättslagstiftning. EU kommer att erinra om sin reservation mot utkastet till ett rättsligt bindande instrument om rätten till utveckling eller alla strategier som skulle kunna undergräva staternas skyldigheter i fråga om mänskliga rättigheter genom att sätta rätten till utveckling före andra mänskliga rättigheter eller tillskriva stater sådana rättigheter. EU erinrar också om staternas skyldigheter som huvudansvariga för ett fullständigt förverkligande av alla mänskliga rättigheter. EU kommer även i fortsättningen att motsätta sig varje förhastat eller obalanserat förfarande, förespråka en öppen, inkluderande och samförståndsbasead strategi och insistera på en fullständig anpassning till internationell människorättslagstiftning. EU kommer att fortsätta att engagera sig konstruktivt i internationella forum om både förfarande och innehåll utan att därigenom föregripa sin slutliga ståndpunkt.

52. EU kommer att fortsätta att intensifiera insatserna för att upprätthålla internationell rätt och främja och skydda mänskliga rättigheter när det gäller alla **flyktingar, asylsökande, internflyktingar och migranter**, särskilt den grundläggande rätten att söka asyl och principen om non-refoulement, och ägna särskild uppmärksamhet åt personer i utsatta situationer. EU kommer att fortsätta att förespråka och genomföra en människorättsbaserad strategi för samarbete i fråga om migration. EU kommer att fortsätta att erbjuda möjligheter till lagliga migrationsvägar i enlighet med de nationella befogenheterna. EU kommer att uppmana alla stater att förhindra och bekämpa **människohandel och smuggling av migranter**, bland annat inom ramen för den globala alliansen mot smuggling av migranter. EU bekräftar sitt åtagande att ta itu med irreguljär migration och att motverka instrumentalisering av migranter för politiska ändamål, med full respekt för mänskliga rättigheter och internationell rätt. EU kommer inte att tillåta något land att bryta mot EU:s värden, inbegripet rätten att söka asyl.
53. EU kommer att uppmana alla stater att säkerställa att **insatserna mot terrorism och organiserad brottslighet**, inbegripet utredning och lagföring, är helt förenliga med internationell rätt och att brottsoffrens rättigheter därvid sätts i centrum. Kampen mot terrorism och våldsam extremism får inte inkräkta på internationell rätt, inbegripet mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt, och får inte heller utnyttjas i sådant syfte.
-